

SCROPHULARIA NODOSA

NOMENCLATUUR/ETYMOLOGIE

De naam *Scrophularia nodosa* verwijst naar het geslacht *Scrophularia*, dat in de volksmond ook wel "knopkruid" wordt genoemd. Het soortepithet *nodosa* komt van het Latijnse woord voor "knobbelig" of "met knopen", wat verwijst naar de verdikkingen die soms in de wortels van de plant voorkomen. De plant staat bekend om zijn medicinale gebruik in het verleden tegen scrofulose (een vorm van tuberculose), waar ook de naam "scrofula-kruid" naar verwijst.

TAXONOMIE

- Rijk: Plantae
- Clade: Angiosperms
- Clade: Eudicots
- Orde: Lamiales
- Familie: Scrophulariaceae
- Geslacht: *Scrophularia*
- Soort: *Scrophularia nodosa*

SYNONIEMEN

Er zijn geen algemeen erkende synoniemen voor *Scrophularia nodosa*, hoewel het soms in oudere teksten kan worden vermeld onder andere lokale namen of minder gebruikelijke wetenschappelijke benamingen.

EVENTUELE VARIËTEITEN

Er zijn geen bekende variëteiten van *Scrophularia nodosa* die commercieel of botanisch veel worden onderscheiden. Het is voornamelijk bekend als één soort met relatief weinig onderlinge variatie.

FAMILIE

Scrophularia nodosa behoort tot de familie *Scrophulariaceae*, een grote familie van bloeiende planten die vooral bekend zijn om hun medicinale toepassingen. De familie omvat ook planten zoals toorts en vingerhoedskruid.

HOOGTE

De plant kan een hoogte bereiken van ongeveer 50 tot 120 cm, afhankelijk van de groeiomstandigheden. Dit maakt het een middelgrote plant, geschikt voor zowel bosranden als schaduwrijke tuinen.

BLOEMKLEUR

De bloemen van *Scrophularia nodosa* zijn klein en klokvormig, meestal groenachtig bruin tot roodachtig paars van kleur. Ze zijn onopvallend en zitten in dichte trossen aan het einde van de stelen.

BLADKLEUR

De bladeren zijn heldergroen en hebben een langwerpige tot eivormige vorm. Ze zijn tegenoverstaand gerangschikt en hebben een gekartelde bladrand.

BLOEIPERIODE

De bloei vindt plaats van juni tot september. Tijdens deze maanden produceert de plant zijn kenmerkende kleine bloemen die insecten aantrekken.

STANDPLAATS

Scrophularia nodosa groeit het beste in halfschaduw tot schaduwrijke locaties, bij voorkeur in vochtige, goed doorlatende grond. Het wordt vaak gevonden in bosranden, langs waterkanten en in vochtige weiden.

HERKOMST

Deze plant is inheems in Europa en delen van Azië. In Nederland en andere delen van West-Europa komt de plant veel voor in het wild, vooral in vochtige en schaduwrijke habitats.

SOORT GEWAS

Scrophularia nodosa is een vaste plant, wat betekent dat het jaar na jaar terugkomt. Het heeft een stevige wortelstok die het mogelijk maakt om snel te herstellen en zich te verspreiden in gunstige omstandigheden.

VERMEERDERINGSWIJZE

De plant kan worden vermeerderd door zaad of door deling van de wortelstok. Zaden kunnen direct in de grond worden gezaaid in het najaar of voorjaar, terwijl wortelstokdeling in de herfst of het vroege voorjaar kan plaatsvinden.

KLIMAATZONE

Scrophularia nodosa is winterhard en gedijt goed in klimaatzones 5 tot 8. Dit betekent dat het bestand is tegen koude winters, maar ook goed groeit in gematigde en iets warmere klimaten.

INSECTEN

De bloemen van *Scrophularia nodosa* trekken voornamelijk bestuivende insecten aan, waaronder bijen, vliegen en wespen. Deze insecten helpen bij de kruisbestuiving van de bloemen.

BRONVERMELDING

- <https://www.plantsoftheworldonline.org>
- <https://www.wildflowersofireland.net>
- <https://www.brc.ac.uk/plantatlas>

SAMENVATTING

Onderwerp	Omschrijving
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Scrophularia nodosa</i> , vernoemd naar de knobbelige wortels en scrofulose-behandelingen
Taxonomie	- Rijk: Plantae- Clade: Angiosperms- Clade: Eudicots- Orde: Lamiales- Familie: Scrophulariaceae- Geslacht: <i>Scrophularia</i>- Soort: <i>Scrophularia nodosa</i>
Synoniemen	Geen algemeen erkende synoniemen
Variëteiten	Geen bekende variëteiten
Familie	Scrophulariaceae
Hoogte	50 tot 120 cm
Bloemkleur	Groenachtig bruin tot roodachtig paars
Bladkleur	Heldergroen
Bloeiperiode	Juni tot september
Standplaats	Halfschaduw tot schaduw, vochtige grond
Herkomst	Europa, delen van Azië
Soort gewas	Vaste plant
Vermeerderingswijze	Zaad, wortelstokdeling
Klimaatzone	USDA-zones 5 tot 8
Insecten	Bijen, vliegen, wespen als bestuivers